

Jméno:

Opakování – deriváty uhlovodíků

1. Odpovídej: ano nebo ne

1. Je methanal aldehyd?
2. Je pentanal alkohol?
3. Je v alkoholu skupina CO?
4. Je pentanon keton?
5. Je karboxylová skupina COH?
6. Je kyselina octová odvozena od ethanu?
7. Obsahuje vzorec kyseliny mravenčí 2 atomy uhlíku?
8. Vznikne ester reakcí kyseliny a alkoholu?
9. Patří butanol mezi ketony?
10. Je reakce kyseliny octové a hydroxidu sodného neutralizace?

2. Zakroužkuj správnou odpověď

1. Reakcí organických kyselin s alkoholy vznikají:

a) soli	c) estery
b) uhlovodíky	d) halogenderiváty

2. Derivátem uhlovodíků NENÍ:

a) kyselina octová	c) benzen
b) methanol	d) aceton

3. Urči chemickou látku. Její záměna s etanolem měla již mnoho tragických důsledků. Může ji obsahovat i „po domácí“ pálená slivovice. Požití již malého množství může způsobit oslepnutí, popř. smrt. Molekula této látky obsahuje:

- a) 1 atom uhlíku, 4 atomy vodíku a 1 atom kyslíku
- b) 2 atomy uhlíku, 6 atomů vodíku a 1 atom kyslíku
- c) 1 atom uhlíku, 2 atomy vodíku a 2 atomy kyslíku
- d) 2 atomy uhlíku, 4 atomy vodíku, 2 atomy kyslíku

4. Jako přísada s charakteristickou vůní se do některých alkoholických nápojů přidává rumová esence – ethylester kyseliny mravenčí. Lze jej připravit:

a) z HCOOH a CH ₃ OH	c) z CH ₃ COOH a CH ₃ OH
b) z HCOOH a C ₂ H ₅ OH	d) z CH ₃ COOH a C ₂ H ₅ OH

5. Potřebuješ vyčistit konvici po vaření vody, která je zanesena „vodním kamenem“. Nános soli odstraníš tím, že v ní zahřeješ:

a) roztok kuchyňské soli	c) ocet
b) roztok jedlé sody	d) nasycený roztok cukru

6. Jedním z významných zástupců karbonylových sloučenin je těkavá látka, která se používá jako rozpouštědlo a při práci s ní musíme dodržovat jistá bezpečnostní pravidla (žádný otevřený oheň, ani žhavá tělesa, větrat). Jedná se o:

a) aceton	c) chloroform
b) formaldehyd	d) methanol